

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباراد
بین بوم و بر زنده یک تن مباراد
همه سر به سر تن په کشتن دهيم
از آن به که کشور به دشمن دهيم

www.afgazad.com

Ideological

afgazad@gmail.com

مسائل ایدئولوژیک

درویش وردک
۲۰۱۷ فبروری ۰۴

دوه شپیتم مجلس(په توحید کی)

څوارلسمه(وروستي) برخه

شيخ عبدالقادر(رحمه الله عليه) وراندي داسي وفرمايل:

زره له خلکوسره بیلیزی او دانقیاد په کمال کی دخدای دامرا او فرمان لاندی راخی. له خلکوسره بیل شه او خپل خدای ته متولسل شه، او پوه شه چې هرکله دخدای ياد کړ، محب بي، او هرکله که دی دهغی عنایت دخان پروراندی احساس کړ، محبوب بي. هرکله که په ژبه سره ذاکروی نو تائب بي، او هرکله که سراوا باطن دخدای ذکروکړ، نو عارف بي. تاته توصیه کوم ترڅودی کاملا خپل اخلاق له رذایلوڅخه پاک کړي نه وی دصالحینوله مصاحبې خخه بدہ وکړه، (خان ددوی له دلی مه بنیه). ترڅوچۍ دی یوه ګوله اویا یوه خرقه بدلوی، فساد دی پرصلاح غالب دی. پس باید تولي خودخواهی له ئانه لیری کړي، ترڅو دصلحاوده مناسټي ورتیا ترلاسه کړي.

ای دخدای بندگانو، دتل پاتی ژوند خواته بېړ وکړي، بېړ وکړي هغې چېښه چې خواته چې هیڅکله بي او به نه وچېږي، هغه درګاه ته مخ واروی، چې هیڅکله نه تړل کېږي، په هغه سیوری کی کښینې چې هیڅکله زوال نه مومني. دخدای عزوجل اوامرپرتابین دی، دهغی په اداءکې زیارو باسه، هرکله که دی دخدای په غوبښته کې بل شې غوره کړل اوپورته دی وکنل، ظلم دی کړي، اوکه دخدای خواست اوواراده رد کړه، دکفرسره مخ شوي بي. له دنيا خخه دارتیادپوره کولو لپاره کته واخله، له استکثار او دیر غوښتنې او په لهوا لعب بوخت کیدوڅخه بدہ وکړه. هرکله که داسلام تحقق و موند، خان به خدای ته تسلیم کړي، او خپل موجودیت به دهغی دقدرت په لاسوکی کښینې دی.

خپل ظاهر او باطن دتفوی په جامو پېت کړه، ترڅو حق عنایت نول ناوره صفات مړه کړي، او په ستایل شویو خصالو دی بېرته ژوندی کړي، مومن دخاق په لیدومړ او دحق په لید ژوندی دی، دخلق دیدار نلت او خواری بولی (کله چې اريکه د متعارف او مطلوب حالت خخه ووزی او ددوی لپاره په بیلابیلوبولونو دالوهیت جنبه و نیسی) او دحق یاد د مقام رفت. ریښتنې او صادق راهنمایان او مرشیدین چې کله یو مرید ووینې هغه ته دنديا نفس په وزلوا مرکوی. هرکله که زره ددی مرتبې په نیولو بریالی شو (بوازی نېی هدف) محبوب او مطلوب ته رسیدل دی، دی مرحلې ته درسيدو په محل، لومړی باید مشترک حلال ترك کړي، بیا مباح ترك کړي، او بوازی په مطلق حلالو بسنه وکړي چې هغوي عبارت دی له: د حکم او علم اجماع او د ظاهر او باطن اتفاق، داسې چې کله سالک د باطن ستړکې پرائیزی دخان په چار پېرہ دانبیاو ارواح وینې چې ورته دخورو دستور رکوی.

په پښوودریړه اوخلکوته دهیلی اودار، له ستاینی اوبدګویی، اوله ظاهر او باطن خخه بی لیری والی وکره، دغونښتني لاس دخای لو رته وغزوه، ترڅو غنی اوریښتني شمن و مومي، وروسته له اثباته دمحو، وروسته له وجوده دعدم، وروسته له کدورته صفا، وروسته له بیلتون وصل، وروسته له فد خخه لقاء، دزره صحت پرته له حضور، دباطن درستی پرته دزره له وجوده، او بالآخره دباطن صحت پرته له وجوده او سه. (فَالْكَلَمُ الْوَلِيَّةُ الْحَقُّ)- (اذا شاء اشڑه).

ای بلهوسه، دنیوی اسباب او رباب له خانه لیری کړه، ترڅو واصل شي، او هغه خه چې دی ترک کړي، هغوي به دی بنه راغلاست ته راشی.

هر خواره داخلاص په طبق حاضردي. معنوی طبیب دزره په کورکي، او محبوب دقرب په خونه کي دی. یوسري جګ شو او سوال بی وکړ، شیخ(رضی الله تعالی عنہ) حواب ورکړ، بده وکړه، کورم چې سنا سوال دنفس له هوی خخه سرچینه اخيستي، ما مه آزمایه، زه د حقیقت توره په لاس کي لرم، (وَيَحْدِرُكُمُ اللَّهُ نَفْسُهُ)- «خدای تاسو له خانه برحدرکوی. سوره آل عمران آیه ۲۸».

ولی ته ای عامې، خداي له خپله عذابه ساتنه کوي، او ته ای خاصه، تا له خپل نفس خخه لیری کوي، او ای خاص الخاچه، تاله تقليباتو اوبدلونونو چې په خپل علم کي بی لري، هوشداردرکوی، تاته ای عامې هشداردرکوی، ترڅو په خپل ژاھربينو سترکو او غوردو باورونکړي او په خپل توان او دارايی خوبن بشي، او د آخرت سرای ته ټير اوسي، او خاص او خاص الخاص خبروی ترڅو په غفلت کي ونه لوپړي، او د انمول دزره په کمال موندنه کي دی ځکه هر کله که زره کمال و موند، هغه خه چې د آسمانونو او حمکي تر منج دی نشي کولای ورته زيان ورسوی. او دا هغه مقام دی چې بوازی په آرزو او هيلو نه ترسره کېږي، بلکه په بنایستکي او اهلیت او زهد او تقو ميسره کېږي.

بوی مرید حکيم ته راغي او په مخ کي بی کښنیاست او ووکلې: زه جنت بقعه آرزولرم، او بل څه نه غواړم، حکيم ورته ووکل: ای کاش چې په دنیا کي دی هم داسي قناعت کولی، (ځکه په دنیا کي قناعت داخروی تمیاتو د حصول سبب گرځي).

مرګ حق دی، پس همداوس مړشه. پوهیږي چې مری لره ناسته او پاسته، عطاوبخشش، اميد اورجا، دوستي او دېنمۍ نشته، پس ته هم دکتی په جلب او دضرر په دفع کي دمری پشان او سه، او په خلک او په هغوي له تکيي مړ شه، او په وينا او کرو کي صادقه او سه، ځکه له مری خخه دکذب او رباء انتظارنشي کيدا.

واي پرتا! له ماحخه دنیا غواړي؟ زما او دنیا تر منج داسي لیری والي دی لکه د مشرقه ترمغربه، زه خپل نصيب د توحید په لاسونو اخلم، ته باید له ما آخرت وغواړي، او وغواړي ترڅو دی حق قرب ته په رسیدور اهنمي کرم. (ای مسلمانانو)! پوه شې چې د محمد(صلی الله علیه وسلم) د دین دیوالونه او د هغې بنست وران شوی، ای د مسلمینو تولنى، بېړه وکړي ترڅو د هغې بنست بیاور غوو.

لویه خدایه! مونږ د غفلت له خوبه راویښ کړي، بوبل ته موګتور ورگرخوی، مونږ په خود کړه ترڅو مو نفسونه پاک شې. آمين..

دواعظ له شرابیطو یودادي چې دی خپله مومن او سی، ځکه نه بنایي چې کس خپله دخلکو بنده وی او بل خالق ته راوبولی، مګر داچې او بل خپله حق ته رسیدلی وی.

واي پر هغه چې له ئان خدای او رسول سره خیانت کوي، نورو ته په نیکي امرکوی ولی خپله دنیک عمل خخه لیری دی، له بدھ عمله نهی کوي، ولی خپله په هغې ګرفتاردي او عمل نکوي، پارسايې په ظاهري جامو او ژیږ مخ نده، د باطن صفا او خلاص غواړي. د خدای دوستاني لره هريو په زره کي شحنې او ساتونکي لري چې تل دنفسی هيلو سره

په مبارزه کي وی. پيغمبر اکرم (صلی الله علیہ وسلم) فرمایلی دی: (**رَأَيْتَ أَقْوَمَا تُقْرِضُ شِفَاهُمْ بِالْمَقَارِيبِ، فَقُلْتُ مَنْ هُوَ لِإِعْلَمُ؟ قَالَ عَلَمَاءُ أَمَّتِكَ**) «یوه دله می ولیده چی خپلی جامی یی په قیچی خیرلی، ومی پونتل هغوي کوم کسان دی؟ وویل : ستادامت علماء.».

تبارک و تعالی خدای حینو پیغمبرانوته په خطاب کی فرمایلی: مواظب اوسي چی تاسو غرّه اوفریفتگی ونه نیسی، یعقوب (علیه السلام) په لومريو کی دير په یوسف(علیه السلام) پسی ژرل، ولی وروسته په خود راغی، اوپه خپل خان یی ژرل، دخپلی پیغمبری له عصمت خخه یی ویره درلوده.

ولی تاسو یوازی په ظاهری غورو قناعت کوي، اوپه درونی غورو چی باید حق اسرار اووری لره پاملرنه کوي. اى فرمایگانو، اى چولرگیو چی یوازی دسلو لپاره پکاريروی، پوه اوسي چی عزوجل خدای فرمایلی دی: (**اَللَّهُ تَصَيَّرُ الْأَمْوَرُ**)، زه ستاسو ساتونکي اوشپون یم، اووچه مقام می هغه وخت تراسه کرچي دتوحید په توره می تول دنيوی علاقې پری کرل. پوه شی چی ستاسو حمد اوذم او اقبال او دربار زماپروراندی یوشان دی، که خه هم دېروکسانو زما خدمت کري او زما په مدح لگيادي، ولی زه هرڅه له خدا یه بولم(نه له مخلوقه) هر خدمت چی ستاسو لپاره ترسره کرم صرفا دخدای درضا لپاره دی، که یي امكان درلودای دهريوه سره به قبرته تللى واي، ترڅومي دکمارل شوبوملائکو خواب ورکړي واي، تردی حده ستاسو مومنو ورونو له نیکمرغی سره مينه لرم.
خدای چی په هربنده دعایت نظرولري، خپله مينه دهغی په زره کي خايوی.

له هغوكسانو سره چی په دونه دنيا خوبن دی، مه کښينه، بلکه له هغوي سره همناستي شه چی دآخرت غم ورسه وی، له هغى سره چی خاندي نه، بلکه له هغوي سره کښينه چی ته هم ورسه وژاري، دروزگارله لوړ همتوسه اوسه، خپلی اړتیاوی حق له درګاه خخه غواړه، دقرب په درشل تکيه وکره، دخدای دوستان چی له صدقاتوڅه تراسه کري، نووچه دفقير انوتړ منځ ويشي، بیا کورته راخى اوښۍ یی ورته وايی: (**هُنْ فَتَحَ شَيْئٌ؟ فَإِذَا قَيْلَ لَا يَقُولُونَ إِنَّمَا** صایم)-«آيا زمونر په هکله خه پراخى تراسه شوی؟ کوم خه مونږته هم رسيدلی؟ اوکه به یي دنه خواب واوردید، نوویل به یي: مونږ تراوسه لاروژه یو». دروژۍ نیت به یي حق په شکرانه سره تجدید کاوه او هیڅکله به یي له کمی خخه شکایت نه کرو.

یوه سړی دشیخ(رضی الله تعالی عنہ) په مجلس یو اسویلی وکیښ اوویل یی: (الله)، شیخ وویل: دیرژربه له دی شخص خخه و پونتل شی چی آبادغه کلمه د(الله) دی له درست نیته وکره اوکه دنفاق اوریا له روبه؟

نن سبا داسی ورڅ ده چی دازمایښتونو له پټکیانو سره مخ یو، هرچاسره چی دزغم توان دی کښیني، او هغه لره چی توان نشه ځی دی. وروسته شیخ (رضی الله تعالی عنہ) اسویلی وايست ، او دیرڅلک دده سره په اسویلی اوپه ژرا ولاړ سول، ترڅویومدت تیရشو، خلکو یی په شاوخوا فریادونه کول، او چو غکی همداسي ناستي وی، ترڅویوه له یارانو وغوبنتل هغه و نیسی، چی الونکي والوته. ټول حاضرین په ژرا شول، او ددعا او انابی لاسونه یی حق درګاه ته پورته کړل، وروسته شیخ(قدس سره) له مجلس خخه بهرشو ، پداسي حال کی چی دیرڅلک ورسه ودر صافی مسجد ته لار اووېي فرمایل: دا آخر زمان دی، خدا یه له شره یي تاته پناه دروړو، له هغى تښتولی په قضا اوقدره هم راضی یو.

هونیيار او سه چی دین دنیا قربانی نکری، آبرودی و ساته، کار او کسب کوه ترڅو پریشانه نشي، دخدای په شتون کی خان له خلکو بی نیازه وکنه.

ابراهیم خواص(رحمه الله عليه) وویل: (یوه زمانه می په بیابان کی ژوند کاوه، اوله چاسره می نه کتل، یوه ورڅ له یوه خایه تیریدم، یو حوان می ولید چی ولاړدی، ورته و می ویل: له کومه خایه راخی؟ وویل هو، ومی ویل کوم خای ته ځی؟ وویل: هو، ورته و می ویل چی که له هوسره صادقه یی نو خان په هوکی فنا کر، په هماګه خای یی اسویلی وکیښ

اولوید اوحق ته ورسید، زه پدى لته کي شوم چي ورته قبردرست كرم او هげ بنسخ كرم، لر ترى ليري شوم، كله چي راغلم هげ نه و، هاتف مى په غوركى وويل: په هغى پسى ملك الموت لته كوله، جنت هغه وغوبنت وبي نه موند، اور هغه وغوبنت، پيدايى نكر، ومى ويل هغه اوس چيرى دى؟ حواب يى وركه: (**فِي جَنَّاتٍ وَّنَهَرٍ فِي مَقْعِدِصِدِي عَذَابٍ مُّلِيقٍ مُّفْتَدِرٍ**) - «په باعونو اچينوکى، دصادقت په ھاي کي خدai ته نيردى. سوره قمر آيه ۵۵».

اى بالھوسه، له رېيتنىو دروازو كورته راشه، دفالله دروازى، دحق په ذات کي فنا سره له طاعت او عبادت. دقرب دمقام جليس اوسه، دحق دنعت په خوان ميلمه اوسه دده له بى زواله نعمتونو گئه واخله، دھى داسمانونو اوھمكى داسرارو په پېژندنه پېل وکره. ته دېيال شاته بى دیوه فرسخ په ضخامت، او غوارى په هغه ستنه چي په لاس کي بى لرى دخان لپاره دتيريدو لاره جوره كرى، داممكنه نده. ولی اولياء الله چي هركله ددى دېيال شاته ورسيرى، زرورونه بى پرمخ پرانيستل كيرى، له هربابه داخل ته بلل كيرى.

نعمت واخله او دمنعم شكرانه پرھاي كره، نعمت ته وگوره اوھيرشه چي آيا دادخداي عطا ده اوکه بى دقهراونقمت وسيله؟ په ظاهره مه غوليره، منعم مه هيروه، بى اوکين خواته مه گوره، سترگى له منعمه مه اروه، او دننيا له عجوزى نه څه مه غواره، ځكه کيداي شي مسموم وي. هركله که دى په طعام لاس و موند، خپل وزيراو مشاورچي هماگه كتاب او سنت دى مراجعه وکړه، که بى درته په اکل فتوی درکړه، وي خوره، اوکه بى منع كري، دده وکړه او بيره مه کوه، هركله که دى له نفس سره مخالفت او مجاهدت وکر، هغه به هم ستاسره همغږي شي، اود (**يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَةُ**) ترخطاب لاندی به راشى، اوله زيره څخه به دملهم مصلحت لاس ته راوري، او زيره به هم له سراباطن او باطن به دحق عزوجل څخه آکاه شي.

او شيخ (رحمه الله عليه) پدى حال کي وويل: **خدايە مۇنۇستاپە لته (طلب)** کي يواوستادوستان يو، مونيو مه خواروى! او بىايى و فرمایل: په غير خدai بوخت کيدل له او لعب دى او گناه، او دقرب له دايى بېرکيدل، له اولياء څخه داسي کسان شته چي ملانکى بى ليدلى، يوله هغوي شام ته نيردى په يوه مسجدكى ناست و دلورى په حال کي بى له خان سره ويل: اى کاش اسم اعظم مى زده واي، ناخاپه بى ولidel چي دوه کسان بى خواته را غلل، يوه هغه بل ته ويل: آيا غوارى چي درته اسم اعظم زده كرم؟ حواب بى ورکربلى هو، وويل: (بۇايە(الله) هغه سرى له خان سره وویل چي زه خوداوايم، بىايىوه له هغودو څخه وویل، زمونر مقصد له اسم اعظم څخه ظاهرا الله ندى، کله چي د الله په ويلو سره اسم اعظم ياد كري، داسي چي پرته له الله دى بل څه په زيره کي نه وي، وروسته دواړو آسمان خواته عروج وکر. ظاهر له خلق سره او باطن له خالق سره ولره، دحق پروراندی له دنیا او مافيها څخه فارغ مقیم شه، بیابانونو او دېننونو ته لارشه، اورېيتنىي ايمان په خلوت او تهایي کي لاس ته راوري.

صالح (عبد) خان او عيال او او اولاد خدai ته پريريد، ولی فاجر سرى عيال او اولاد درهم او دينارته پريريد، لذا پايله بى نياز او تندگىستى ته ختميرى، ته هم که داسي اوسي نو پوه شه چي زيره دى دنیا دحب له خوسکى گئه اخيستى او دخداي دقهروزې.

لویه خدايە، په دنیا اوقيامت کي زمونبىيار او معین اوسه، دنیامو ددين دېباورتيا لپاره نصيب و ګرخوه، او آخرت مودخپلى لقاء لپاره، لویه خدايە، له هغه نه چي دريا رنگ لري، ليري موکره. آمين!

هركله که صالح کس زما خواته راشى، هغى ته وايم، که سبا تالره مكانت وي نو مونر هم له خان سره کره اوکه مونر کوم مقام درلودتابه له خان سره کړو. زما وينا په خلوص نيت سره واوره ترڅو رستگارشى او زه به هم دخپل کلام دصدق په وجه رستگارشم.

خلق دری چو له دی: فرشته، شیطان او انس، فرشتی کلی خیردی ، شیطان مطلق شر، او انس له دواړو څخه مخلوط، یعنی هم دشراو هم دخیر استعداد په انسان کې شته، هرکله که د عبد په وجود کې خیرپرشر غلبه وکړه، نوفرشتونه ملحق کلیری. اوکه شر په خیر غالب و، نو شیطان ته ملحق کلیری.

(ای قومه) اسلام په ژردا دی، لاسونه بی دفرياد رسی او دادخواهی په علامه ددی فاسقانو او فالجرانو له لاسه پورته کړی دی، له دی بدعت گزارانو او ګمراه کوونکی څخه په فرياد دی، له دی ستمګرانو څخه چې ددر غوجامی بی په تن کړی او د دین دعوه کوي، په خروش کې ده.

سې په بنکار او دکور په ساتنه او حراست کي له خاوند سره مرسته کوي، او دخاوند په لیدو سره لکي خوځوي، داتول دیوی ګولی ډودی لپاره ترسره کوي چې هغې ته بی ورکوي، اوته باوجود چې له ټولو الهی نعمتنو منتعم بی، ده ګډ اطاعت نکوي، او حدود او اوامر اونواهی بی مهمل پریږید.

(ای دخای بنده) دفتر او صبر سره کوم شی مه برابر ووه، دخای په شتون کی څان له هرڅه بی نیازه و بوله، ځکه دېرکسان چې ظاهری تو انګری ترلاسه کوي، له خدایه بی خبره دی، او د دنیا فانی ژوند په خدای او آخرت باندی غوره کوي، دشهواتو اونفسانی غوبښتو ارضا حق په اوامر پورته ګنی، حرام په حلالو، افطار په روزه، غفلت په بیداري، معصیت په توبه ترجیح ورکوي.

واي پرتا! ستاپتی په بنکاره کيدودی!! له رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) څخه واوره چې فرمایلی بی دی: (لأنَّ سَمْعَ بِرَجُلٍ حَيْرٌ مِنْ أَنْ تَأْتِيهِ حَيْرٌ مِنْ أَنْ تُخْبِرَهُ فَإِذَا حَبَرْتَهُ مَقْتَهُ وَمَقْتَ عَمَّلُهُ)-«ممکنه ده مخکي له دی چې دیوی سېری سره دی لیدلی وي، له صفاتو بی داسی شیان واوری چې ترلیدو و روسته درته څرګنده شی چې داسی ندي، او په عکس بنایي دھینو دیدار په اخبار و باندی بهتره وي».

مومن په دنیا کي پادشاه او په آخرت کي معززدي، عمل بی دخای اطاعت او فرمانبرداری ده، او له معصیت څخه بیزاری، په ظاهر او باطن کي بی دنیا ته شا کړي ده.

ای زویه ، هرکله که دخورو او یا خبیوته لاس ورور، ووایه چې تر هغې بی نه خورم چې راته معلومه شی چې دنیوی علاې ټوپه زهرو مسوم نه وي. (وابی): ای نفسه هغه له لاسه و غوځو، ترڅو دآخرت د خرچې ناظر راشی او صحت بی تائید کړي، وروسته تری استفاده وکړه، او دخان او دنیا تر منځ دروازې و تړه.

دغه داد او آرامش چې دی په غیر و حاصل کړي څه دی؟ تاته څه ګټه رسوی؟ لاسونه حق د مردانو په لمن کې واجوه، هغوي چې دنیا په پر تلاطمه دریاب کې غرق شوی دنجات ساحل ته رسوی، هغوي چې دنیوی لذايذوبیماران تداوی کوي، زیارو باسه چې هغوي و مومي، اوکه دی ونه موندل په خپل حال و زړه.

قدره ګډی او دخای په چې له قضا سره راضی دی، گزارکوي، لاسونه بی نیسي، او دقرب باب ته بی هدایت کوي، پس له قدر سره مخالفت مکوه او دخای له غوبښتو سره موافق او مرافق او سه.

یحيی بن معاذ(رحمه الله علیه) ویلى: (اصدیقینو وینا دانبیاو دکلام خای ناستی دی، خبری بی له خدایه او دخای لپاره دی).
په هدیره کي کښينه او له مړيو و پوښته چې له تاسو سره څرنګه چلنډ و شو؟ کوم څای ته لاری؟ اهل او اولاد او کورونه موڅه شول؟ خوانی او خواک موڅه شو، امرانههی موچی کوله څه شو؟ اخدا عطا او دوستی او د شهوتونو ارضا موڅه شو؟ وایي به چې داسی خواب به درکړي چې: له هغه څه موچی ترشا پری اینې پښمانه يو، او په هغه څه موچی دنن لپاره و راندی کړي و، خوبن يو. ته هم پوه شه چې ژربه د مریو په ليکه کې وردرېږي، او قبربه دی پرته له یاره او په ګډی و نیسي، پس هوښیار او سه او عاقل، او ده ګډی ورځی اندیشنې مه هیروه.

بوه ورخ يوه جنازه دشیخ(رضی الله تعالیٰ عنہ) مجلس ته راول شو، حاضرینو ته بی په خطاب کی وویل: داوینی چی څرنګه مرگ تری هرڅه هیرکری دی، تردی حده چی یو له خپلواوهم نه پیژنۍ، همداښی کله چی دحق معرفت په زړه کی ټای شو، داسی هغه مدهوش کوي اوله دنیا یې لیری کوي، چی پرته دحق له ذاته دبل څه په هلكه فکر نکوي.

«ربنا آتنا في الدنيا حسن و في الآخرة حسنة وقنا عذاب النار». آمين.

تمت بعون الله تبارك وتعالى.